

Kaupunginhallitus

AIKA 26.11.2018 klo 15:05 - 19:20**PAIKKA** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
302	Kokouksen avaaminen	595
303	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	596
304	Pöytäkirjantarkastajien valinta	597
305	Työjärjestyksen hyväksyminen	598
306	Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat	600
307	Kaupungin rahoitusosuus Vattenfall-puitesopimuksen mukaisiin järvenkunnostustoimenpiteisiin vuodelle 2019	601
308	Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimus ja talousarvio 2019 sekä taloussuunnitelma 2020-2021	603
309	Kaupungin vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020 - 2021 taloussuunnitelma	605
310	Uuden kirjasto- ja monitoimitalon toteuttaminen / tarvekartoitustyöryhmän asettaminen	611
311	Tiedoksiannot	613
312	Muut esille tulevat asiat	614
313	Laskujen hyväksyjät ja pankkitilien käyttöoikeudet 1.11.2018-31.12.2019	615
314	Kokouksen päättäminen	618

Kaupunginhallitus

26.11.2018

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Kauranen Asko Jussinniemi Jouni Hynninen Mirja Koski Heikki Pappila Eeva-Riitta Haapanen Pauliaukusti Leppäharju Raija Kiviniemi Henrik Kinnunen Kirsti Tikanmäki Jukka Torssonen Asko	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Vt. kaupunginjohtaja Hallintosihteeri Kvalt puheenjohtaja Kvalt II varapuheenjohtaja	Saapui klo 16.05
POISSA	Majava Hanna-Reetta Mykkänen Teija	Varajäsen Kvalt I varapuheenjohtaja	Työeste klo 16.05 saakka Henkilökohtainen este

ALLEKIRJOITUKSETAsko Kauranen
PuheenjohtajaKirsti Kinnunen
Pöytäkirjanpitäjä**KÄSITELLYT ASIAT**

302 - 314

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Pauliaukusti Haapanen

Jouni Jussinniemi

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisesti nähtäville (KL 140 §)
Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 29.11.2018,
www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Kirsti Kinnunen
hallintosihteeri

Kaupunginhallitus

§ 302

26.11.2018

Kokouksen avaaminen

2045/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 302

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.05.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

2046/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 303

Kuntalain 103 §:n mukaan kaupunginhallituksen kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Kaupunginhallituksen päätösvaltaisuus edellyttää siten neljän jäsenen läsnäoloa.

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 123.1 §:n mukaan kokouskutsun antaa toimielimen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 123.2 §:n mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Hallintosäännön 123.3 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 127 §:n mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun vara-jäsenelle.

Hallintosäännön 128.1 §:n mukaan kaupunginhallituksen kokouksessa valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus

§ 304

26.11.2018

Pöytäkirjantarkastajien valinta

2047/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 304

Hallintosäännön 142.3 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Vakiintuneen käsityksen mukaan päätöksen katsotaan syntyvän vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että pöytäkirja on tarkastettu.

Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti toisena arkipäivänä kokouksesta. Tarkastuksen jälkeen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen julkaistaan yleisesti nähtäväksi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla kolmantena päivänä kokouksesta.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäävitöntä kaupunginhallituksen jäsentä.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pauli aukusti Haapanen ja Jouni Jussinniemi.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus

§ 305

26.11.2018

Työjärjestyksen hyväksyminen

2048/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 305

Hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 133.1 §:n mukaan asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseinen asia voidaan päätätä vain viranhaltijaesitystä.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimita voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä hallintosäännön määräämällä tavalla.

Päätös:

Vt. kaupunginjohtaja ilmoitti lisälista-asiana:

”Laskujen hyväksyjät ja pankkitilien käyttöoikeudet
1.11.2018-31.12.2019.

Kaupunginhallitus päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä hallintosäännön määräämällä tavalla ja päätätä ottaa ilmoitetun lisälistan asian käsiteltäväksi.

Ppky Selänteen talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen esiteli Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuoden 2019 vuosisopimuksen ja talousarvion ja sekä vuosien 2020-2021 taloussuunnitelman klo 15.10-15.40 (asia nro 7).

Sote-hyvinvointi projektipäällikkö Arja Rantapelkonen oli paikalla Ppky Selänteen vuoden 2019 vuosisopimuksen ja talousarvion sekä taloussuunnitelmavuosien 2020-2021 esittelyn ajan klo 15.10-15.40.

Kaupungin vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2020-2021 taloussuunnitelman kaupunginhallitukselle esittelivät (asia nro 8):

Tekninen toimi:

Tekninen johtaja Sami Laukkanen klo 15.41-16.05.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus

§ 305

26.11.2018

Mirja Hynninen saapui kokoukseen klo 16.05.

Sivistystoimi:

Sivistysjohtaja Jukka Lehtosaari klo 16.05-16.28.

Hallintotoimi:

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä, yleishallinto klo 16.28-16.35.

Vt. kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi, toiminnalliset tavoitteet ja elinkeinotoimi klo 16.35-17.00.

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä, talousarvion esittely pääkohdittain 17.00 -17.18.

Kaupunginhallitus piti kokoustaun klo 17.18-17.28.

Kaupunginhallitus

§ 306

26.11.2018

Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat

2054/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 306

Kaupunginhallitukselle on toimitettu seuraavat viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä viranhaltijapäätökset ajalta 8.11.2018-21.11.2018 sekä teknisen lautakunnan pöytäkirjan 30.10.2018 §:t 59-66 tiedoksi ja

2. todeta, ettei niihin sisälly päätöksiä, jotka olisi syytä ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, ellei eri päätöstä niiden siirtämisestä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ole tehty.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 307

26.11.2018

Kaupungin rahoitusosuus Vattenfall-puitesopimuksen mukaisiin järvenkunnostustoimenpiteisiin vuodelle 2019

2198/02.02.00/2018

KHALL 26.11.2018 § 307

Vattenfall-puitesopimuksen kautta on ollut haettavana rahoitusta vesistökuunnostuksiin ja säännöstelyhaittoja vähentäville hankkeille.

Vattenfall-puitesopimuksen hanke-esitykset vuodelle 2019 on käsitelty puitesopimuksen seurantaryhmän kokouksessa 26.9.2018. ELY-keskuksen ja Vattenfallin valmisteleman rahoitusesityksen pohjalta rahoitettavaksi mm. Pyhäjärven Järvimatkaile ry:n hankkeen "Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit", jonka budjetti on 32.258 euroa + alv.

Pyhäjärven vedenpinnan korkeus vaihtelee säännöstelyn takia, ja säännöstelyhaittojen johdosta veneväyliä joudutaan ruoppaamaan, jotta ne ovat liikennöitävissä myös matalan veden aikana. Olemassa olevien rantautumispaikkojen käyttöönotto edellyttää laitureiden korjausta ja muutostöitä, sekä pienimuotoisia ruoppauksia. Tehtävät toimenpiteet edistävät myös Pyhäjärven järvi- ja järvimatkaileuksen kehittämistä ja järven virkistyskäyttöä.

Tehtävät toimenpiteet mm.:

- Niemelänlahden veneväylän alkupään ruoppaus
- Pietarsaaren laiturin peruskorjaus
- Selkäsaari laiturin rakentaminen uudelleen
- Hämeensaaren salmi veneväylän ruoppaus lateraalimerkkien kohdalta
- Marjoniemi venelaiturin vierustan ruoppaus

Toimenpiteiden rahoitusosuudet:

Vattenfall	6.452 euroa
ELY-keskus	16.129 euroa
Kaupunki	9.677 euroa

ELY-keskuksen rahoitus hankkeille varmistuu lopullisesti arviolta helmikuussa 2019, kun tieto vuoden 2019 avustusmäärärahoista saadaan asianomaisesta ministeriöstä.

Hankkeen toteuttajan tulee jättää ELY-keskuksen osuudesta avustushakemus sisään ja laatia muiden osapuolten (Vattenfall ja kaupunki) kanssa hankkeen toteuttamisesta yhteistyösopimus, jossa osapuolet sitoutuvat lopullisesti hankkeen rahoittamiseen.

Esityslistan liitteenä nro 1:

- vuodelle 2019 hyväksytyt hankkeet, Vattenfall-puitesopimus, 26.9.2018.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus päättää, että Pyhäjärven kaupunki tekee Pyhäjärven Järvimatkailu ry:n kanssa yhteistyösopimuksen, jolla kaupunki sitoutuu haettujen järvenkunnostustoimenpiteiden osalta 9.677 euron rahoitusosuuteen. Osuus varataan vuoden 2019 talousarvioon.

Päätös:

Merkitään, että Raija Leppäharju ilmoitti esteellisyytensä asian osalta hallintolain 28 § perusteella ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Raija Leppäharju saapui kokoukseen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 1
- vuodelle 2019 hyväksytyt hankkeet, Vattenfall-puitesopimus, 26.9.2018.

Kaupunginhallitus

§ 308

26.11.2018

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimus ja talousarvio 2019 sekä taloussuunnitelma 2020-2021

2185/02.02.00/2018

KHALL 26.11.2018 § 308

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimuksen (16.10.2014) 4 §:n mukaan kuntayhtymälle laaditaan valtuustokausittain palvelutasosuunnitelma, josta jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävin päätöksin päättävät. Palvelutasosuunnitelmassa määritellään kuntayhtymän toimipaikat, niissä tuotettavat palvelut sekä palveluille asetettavat laadulliset ja taloudelliset tavoitteet.

Perussopimuksen 8 §:n mukaan yhtymähallituksen tehtävänä on mm. tehdä järjestäjänä vuosisopimusehdotukset sekä palvelutasosuunnitelmaehdotukset jäsenkunnille ja hyväksyä ne kuntayhtymän puolesta.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntayhtymän talousarvio pohjautuu valtuustokausittain laadittuun palvelutasosuunnitelmaan sekä kuntien kanssa tehtäviin vuosisopimuksiin. Vuosisopimusten liitetiedot sisältävät kaikki jäsenkuntien talousarvioihin ja –suunnitelmiin sisällytettävät tekstit ja määrärahat. Kiinteän ja irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelma on osa yhtymän talousarviota ja jäsenkuntien kanssa tehtävien vuosisopimusten ja palvelusopimusten liitetietoja. Yhtymähallituksen tulee päättää vuosisopimuksista sekä toimittaa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset kuntien käsiteltäviksi 15.10. mennessä.

Perussopimuksen 5 §:n mukaan jäsenkuntien valtuustojen tehtävänä on mm. käyttää yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa ja siinä ominaisuudessa hyväksyä kuntayhtymän talousarvio ja taloussuunnitelma, hyväksyä valtuustokaudeksi laadittu palvelutasosuunnitelma sekä hyväksyä kuntakohtainen vuosisopimus oman kunnan talousarvion yhteydessä.

Vuosisopimusta ja talousarviota on valmisteltu kuntayhtymän viranhaltijoiden toimesta ja sitä on käsitelty kuntayhtymän johtoryhmässä, jossa ovat jäseninä myös jäsenkuntien kuntajohtajat. Kuntayhtymähallituksen jäsenille on pidetty kevätseminaari 12.6.2018, jossa esiteltiin vuoden 2019 kehysbudjetti. Jäsenkunnat ovat antaneet kesäkuussa esitettyyn talousarvioon lausuntonsa ja asettaneet kuntayhtymälle vuoden 2019 kustannusten nousulle tiukat rajat. Kuntayhtymän johtavat viranhaltijat ovat käyneet ns. kuntakierroksilla syyskuussa, jossa olivat läsnä myös kuntien johtavat viranhaltijat ja luottamushenkilöstö. Talousarvio vuodelle 2019 osoittaa lisämäärärahaesityksen jälkeen vuoden 2018 talousarvioon verrattuna menojen vähentymistä 2,7 %:lla. Menojen kasvukehitys on ollut maltillista, koska keskimääräinen nousu vuodesta 2014 vuoteen 2019 osoittaa noin 1,2 %:n menojen kasvua.

Talousarvioesityksessä jäsenkuntien maksuosuudet ovat yhteensä 64,91 miljoonaa euroa ja ne jakaantuvat kunnittain seuraavasti: Haapajärvi 28,28 M€, Kärsämäki 0,23 M€, Pyhäjärvi 24,72 M€ ja Reisjärvi 11,68 M€. Kärsämäen kunta on osajäsenenä ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta. Talousarviossa on varauduttu henkilöstövaikutuksiin.

Yhtymähallitus on hyväksynyt 11.10.2018 liitteen mukaisen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2019 sekä taloussuunnitelman vuosille 2020 – 2021 ja esittää sen hyväksyttäväksi jäsenkuntien valtuustoille.

Yhtymähallituksen hyväksymässä vuosisopimuksessa on huomioitu Pyhäjärven kaupunginhallituksen antama ohjeistus, joka tavoittelee 300.000 euron lisäsäästön saamista vuositasona. Kuntayhtymä valmisteli seuraavat muutokset talousarvioesitykseen vuodelle 2019 (yhteensä 300.000 euroa):

- Lääkäripalvelut 4710 työvoiman vuokraus 4436: 30.000 euroa,
- Erikoissairaanhoidon keskusairaala 4763 asiakaspalvelujen osat 4302: 170.000 euroa,
- Vammaispalvelut koululaisten päivähoito 4223 palkkiot ja sivukulut: 45.000 euroa,
- Vammaisten tehostettu palveluasuminen 4235: 35.000 euroa ja
- Lastensuojelu perhehoitopalkkiot 4142: 20.000 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 8.10.2018 § 261 antaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle lausunnon, jonka mukaan edellä mainitut muutokset vuoden 2019 vuosisopimusesitykseen voidaan tehdä. Asia tuodaan kuntayhtymähallituksen esityksen jälkeen Pyhäjärven kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi osana vuosisopimuksen hyväksymisprosessia.

Liitteenä nro 2:

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimus ja talousarvio vuodelle 2019 sekä taloussuunnitelma vuosille 2020 – 2021.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen nro 2 mukaisen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2019 sekä taloussuunnitelman vuosille 2020 - 2021.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 309

26.11.2018

Kaupungin vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020 - 2021 taloussuunnitelma

2090/02.02.00/2018

KHALL 26.11.2018 § 309

Kuntalain 110 §:n (10.4.2015 410/2015) mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kuntalaissa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kunta-yhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen muilta osin kuin alijäämän kattamiseksi esitettävien toimenpiteiden osalta.

Talousarvion laadinnassa on huomioitu kaupunginvaltuuston strateginen tahtotila, jonka mukaan Pyhäjärven kaupungin ja sen tytäryhtiöiden talouden tasapaino luo edellytykset strategiassa asetettujen tavoitteiden materiaaliselle edistämiseksi. Konsernin talouden tasapainon tavoitetilana on, ettei yksikään kuntalain erityisessä vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan talou-

den tunnusluvuista toteudu tilinpäätöksessä.

Kunta voi joutua arviointimenettelyyn ensinnäkin silloin, kun se ei pysty kattamaan taseeseen kertynyttä alijäämää lain 110 §:ssä säädettyssä määräajassa eli viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voi käynnistyä edelleen myös talouden tunnuslukujen raja-arvojen perusteella, jotka mainitaan Kuntalain 118 §:ssä.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerijä ollaan uudistamassa. Lakiehdotuksen tavoitteena on, että ns. kriisikuntakriteerit kuvaisivat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyisi ennallaan, mutta tunnuslukuihin ja niiden raja-arvoihin ehdotetaan muutoksia. Laki on tarkoitettu tulevan voimaan vuoden 2019 keväällä. Uusia raja-arvoja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina Pyhäjärven kaupungin talous pysyy kuntalain 118 §:n mukaisten kriisikuntamenettelyä koskevien säännösten mukaisten raja-arvojen paremmalla puolella osittain:

- Kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa:

Pyhäjärven kaupungilla ei ole vuoden 2017 taseessa kertynyttä alijäämää.

- Kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden:

Pyhäjärven kaupungin vuoden 2017 konsernitaseessa ei ole kertynyttä alijäämää.

- Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat

1. Kuntakonsernin vuosikate on ilman myönnettyä harkinnanvaraisen valtiosuuden korotusta negatiivinen.

Pyhäjärven kaupungin konsernin vuosikate vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 2.326.304 euroa. Koska Pyhäjärven kaupungin vuoden 2018 talousarvion vuosikate on negatiivinen, arvioidaan myös konsernitiinpäätöksen vuodelta 2018 painuvan negatiiviseksi. Vuoden 2018 vuosikatteeseen tulee vaikuttamaan positiivisesti vuodelle 2018 kirjautuvat kertaluonteiset erät.

2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.

Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentiksi vuodelle 2019 on päätetty 20,75 %. Koko maan painotettu keskimääräinen veroprosentti vuodelle 2019 on 19,88 %. Raja-arvona tuloveroprosentille vuonna 2019 on 20,88 %.

3. Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla.

Pyhjäjärven kaupungin kuntakonsernin lainamäärä tilinpäätöksessä 2017 oli 7.149 €/asukas. Koko maan kuntakonsernien keskimääräinen lainamäärä vuonna 2017 oli 6.299 €/asukas. Raja-arvo kuntakonsernin lainamäärälle vuonna 2017 oli 9.449 €/asukas.

4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Pyhjäjärven kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 65,9 %. Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti tulee nousemaan kuntakonsernissa, koska Pyhjäjärven kaupunki (emoyhtiö) on nostanut lainaa investointien sekä negatiivisen vuosikatteen vuoksi sekä Kiinteistö Oy Rillankivi (tytäryhtiö) uuden 6-kerroksisen asuin-/liikekerrostalon rakentamista varten.

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Pyhjäjärven kaupungin talousarvioesityksessä vuodelle 2019 kunnallisverotulojen kertymäksi on arvioitu 14.700.000 euroa tuloveroprosentin ollessa 20,75 %. Tuloveroprosentti on ollut 19,75 % vuosina 2007 - 2016.

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2019 ovat seuraavat:

	2019	2018
	%	%
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,30	1,30
Rakentamaton rakennuspaikka	4,00	4,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10
Voimalaitokset	3,10	3,10

Talousarviovuoden kiinteistöverokertymäksi on arvioitu 1.250.000 euroa.

Vuoden 2018 yhteisöveron tuotoksi on arvioitu 5.000.000 euroa. Vuonna 2019 Kuntaliiton laskelmissa kuntaryhmän osuutena yhteisöverosta on käytetty 30,35 %:ia (v. 2018 oli 31,36 %, v. 2017 oli 30,34 %). Yhteisöveron määrä ei riipu kunnan tuloveroprosentista vaan yritysten maksamista yhteisöverojen määristä.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2019 yhteensä 16.200.000 euroa. Valtionosuudet eivät muutu vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Talousarviovuonna 2019 Pyhjäjärven kaupunki on saajana verotuloihin perustuvassa valtionosuuksien ta-sauksessa. Valtionosuuspäätös annetaan kuluvan vuoden lopus-

sa.

Talousarvioesityksessä ulkoiset toimintatuotot ovat 3.633.900 euroa sekä toimintakulut ovat 41.727.710 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -38.093.810 euroa. Vuosikate on talousarvioesityksessä -852.810 euroa. Poistojen ja poistoeromuutoserien jälkeen vuoden 2019 talousarvion tilikauden alijäämäksi jää -2.547.510 euroa. Suunnitelmavuodet on suunniteltu siten, että vuonna 2020 vuosikate olisi positiivinen, joten silloin ei tarvitsisi ottaa lainaa käyttötalouden hoitamiseen. Vuodelle 2020 on tehtävä merkittävät kustannussäästöt sosiaali- ja terveystalouteen. Kouluverkkoratkaisun käyttötalouden säästöt toteutuvat osittain vuonna 2019 ja kokonaisuudessaan vuonna 2020.

Pyhäjärven kaupunki aloitti rakennemuutokseen varautumisen vuoden 2016 keväällä. Talouden tasapainottamistoimikunta aloitti toimintansa, jonka johdosta kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.6.2016 ensimmäisen tasapainottamisohjelman vuosille 2016 - 2019. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 51 Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021. Talouden tasapainottaminen tulee jatkumaan vuoden 2019 aikana.

Talousarvioesityksessä vuodelle 2018 investointien yhteismääräksi on arvioitu 2,28 M€:a. Suurin investointi tulevana vuonna on keskuskoulun korjausinvestointi.

Pitkäaikaisten lainojen lisäykseksi arvioidaan tuloslaskelman ja investointien talousarvioesitysten mukaan 4,7 M€. Vuoden 2019 talousarviotietojen mukaan Pyhäjärven kaupungin lainakanta 31.12.2019 olisi yhteensä noin 26,1 M€ sekä asukasta kohti laskettuna noin 4.900 €/asukas.

Tekninen lautakunta on käsitellyt 30.10.2018 § 63 toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Sivistyslautakunta on käsitellyt talousarvioasiasiaa 20.11.2018.

Kaupunginhallitus päätti 18.6.2018 § 161 Pyhäjärven kaupungin laadintaohjeista talousarvioon vuodelle 2019 sekä taloussuunnitelmaan vuosille 2020 - 2021. Kaupunginhallitus päätti 8.10.2018 § 261 antaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle lausunnon, jonka mukaan kuntayhtymän valmistelema 300.000 euron lisäsäästöt voidaan tehdä vuoden 2019 vuosisopimukseen.

Vuoden 2018 aikana laadittu ja kaupungin valtuuston 26.6.2018 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2019 – 2021 antoi pohjan vuoden 2019 talousarvion laadintaa varten. Kaupunginhallitus antoi 18.6.2018 ohjeet vuoden 2019 talousarvion sekä vuosien 2020 – 2021 taloussuunnitelman laatimisesta. Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän talousarvioseminaari järjestettiin 7.11.2018. Seminaarissa käsiteltiin talousarviota laadinnan sen hetkessä tilanteessa. Valmistelijat saivat myös seminaarissa ohjeistusta talousarvion ja taloussuun-

nitelman laadintaan.

Liite nro 3:

Pyhjäjärven kaupungin vuoden 2019 talousarvio sekä vuosien 2020 – 2021 taloussuunnitelma.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus hyväksyy Pyhjäjärven kaupungin vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2020 – 2021 taloussuunnitelman sekä päättää esittää sen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus päättää antaa hallintotoimelle oikeuden tehdä teknisiä korjauksia talousarviokirjaan.

Päätös:

Mirja Hynninen esitti talousarviokirjan sivulle 123 kohtaan:

Tenniskenttä

Tenniskentän rakentaminen

Kustannusarvio 57.000 € vuodelle 2019

että tenniskenttää ei rakenneta vuonna 2019. Rakentaminen siirretään taloussuunnitelmavuodelle 2021. Asko Kauranen, Raija Leppäharju, Heikki Koski ja Jouni Jussinniemi kannattivat esitystä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Mirja Hynnisen esityksen yksimielisesti.

Raija Leppäharju esitti, että talousarvioon vuodelle 2019 varataan 15.000 € määräraha markkinointistrategian laatimiseen ja kaupungin brändäykseen. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Jouni Jussinniemi esitti talousarviokirjan sivulle 54 kohtaan:

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUORO-VAIKUTUS

tavoitteiseen

Aktiivinen ja erottuva Pyhjäjärvi, TOIMENPIDE / HANKE:

neljänneksi kohdaksi

Markkinoinnin tarvekartoitus laaditaan kesään 2019 mennessä.

ARVIOINTI / MITTARI

Toteutuu, ei toteudu

Kaupunginhallitus hyväksyi Jouni Jussinniemen esityksen yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 309

26.11.2018

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen edellä mainituilla muutoksilla.

Kaupunginhallitus

§ 310

26.11.2018

Uuden kirjasto- ja monitoimitalon toteuttaminen / tarvekartoitustyöryhmän asettaminen

2151/10.03.02/2018

KHALL 26.11.2018 § 310

Kaupunginvaltuusto on 15.10.2018 § 81 päättänyt kouluverkko-ratkaisun yhteydessä, että *kirjastolle rakennetaan uudet tilat mahdollisimman nopeasti ja samaan yhteyteen rakennetaan monitoimitilat kulttuurin ja liikunnan tarpeisiin. Kirjasto siirtyy väistötiloihin entisen ammattikoulun tiloihin, kunnes uudet tilat valmistuvat. Liikunnan ja kulttuurin tarpeisiin rakennettaviin tiloihin haetaan ulkopuolista rahoitusta.*

Kyseessä on periaatepäätös uuden kirjasto- ja monitoimitalon rakentamisesta. Rakennuksen sijainti, kerrosala tai sinne suunniteltavat tilat ja palvelut ovat vielä päättämättä olevia asioita. On perusteltua asettaa tarvekartoitustyöryhmä kartoittamaan paikkakunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita kirjastopalveluiden, kulttuurin ja liikunnan osalta.

Tarvekartoitustyöryhmän kokoonpanossa otetaan huomioon tulevat tilankäyttäjät niin kaupungin palveluiden osalta kuin tiloja käyttävät yhdistykset ja yhteisötkin. Lisäksi vaikuttamistoimielimille on varattu työryhmässä edustus.

Tarvekartoitustyöryhmän työlle n. 3 kk on riittävä valmistumisaika, jonka jälkeen työtä jatkaa myöhemmin asetettava suunnittelu-työryhmä. Tarvekartoitustyöryhmän työskentelyn kautta selvitetty tarpeet tullaan mitoittamaan kaupungin investointisuunnitelman kantokykyyn suunnittelutyöryhmän työn ensi vaiheessa.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää:

1) asettaa tarvekartoitustyöryhmän kartoittamaan kaupungin kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tarpeet uudisrakennuksen osalta. Työryhmän tulee saada tarvekartoitus valmiiksi 28.2.2019 mennessä. Työryhmän kutsuu kokoon ensimmäiseen kokoukseensa tekninen johtaja.

2) nimetä tarvekartoitustyöryhmään kaupungin edustajina:

Tekninen johtaja
Sivistysjohtaja
Kirjastotoimenjohtaja
Kulttuurisihteeri
Vapaa-ajanohjaaja (liikunta)
Yhden sivistyslautakunnan edustajan
Teknisen lautakunnan edustajana lautakunnan puheenjohtajan

Pöytäkirjantarkastajat:

3) pyytää seuraavia yhdistyksiä ja yhteisöjä nimeämään tarvekartoitustyöryhmään yhden edustajan:

Pyhäjärven Naisvoimistelijat ry
Pyhäjärven Pohti ry
Pyhäsalmen Tanssi ry
Eläkeliiton Pyhäjärven yhdistys ry
Pyhäjärven Eläkeläiset ry
Pyhäjärven Seniorit ry
Jokilaaksojen Musiikkiopisto
Jokilatvan opisto
Pyhäjärven yrittäjät ry

4) pyytää seuraavia kaupungin vaikuttamistoimielimiä nimeämään tarvekartoitustyöryhmään yhden edustajan:

Pyhäjärven nuorisovaltuusto
Pyhäjärven vanhusneuvosto
Pyhäjärven vammaisneuvosto

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen kohdat 1, 3 ja 4.

Kohta 2: Asko Kauranen esitti nimettäväksi tarvekartoitustyöryhmään sivistyslautakunnan edustajaksi Jussi Tikanmäen.

Kaupunginhallitus hyväksyi Asko Kaurasen esityksen.

Kaupunginhallitus

§ 311

26.11.2018

Tiedoksiannot

2049/07.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 311

- **Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri:**
Hallituksen 2.11.2018 pöytäkirja. Luettavissa internet-osoitteessa: <https://ktweb.ppshep.fi/>

- **Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto:**

Työllisyyskatsaus 10/2018

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 10/2018

	%	Muutos lokakuu 2017/lokakuu 2018 hlöä / %
Koko maa	8,7	
Pohjois-Pohjanmaa	9,6	-3791/-18
Pyhäjärvi	10,1	-9/-4
Haapajärvi	6,8	-50/-20
Kärsämäki	8,5	-13/-13

- **Peruspalvelukuntayhtymä Selänne:**
Ympäristölautakunnan pöytäkirja 13.11.2018. Luettavissa internet-osoitteessa: <http://www.selanne.net/>

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksiannot tiedokseen saatetuiksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 312

26.11.2018

Muut esille tulevat asiat

2050/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 312

Ei muita asioita.

Laskujen hyväksyjät ja pankkitilien käyttöoikeudet 1.11.2018-31.12.2019

2053/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 313

Kuntalain (410/2015) 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa mm. kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Kunnanhallituksen vastuuseen kunnan hallinnosta kuuluvat muun muassa kunnanhallituksen alaisen hallinnon yhteensovittaminen sekä käytännön hallinnosta huolehtiminen. Taloudenhoidon vastuu käsittää laskenta-toimen, rahaliikenteen, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä muun taloudenhoidon järjestämisen. Konsernijohtoon kuuluvana kunnanhallitus vastaa myös kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Koska kaupunginhallituksen vastuu taloudenhoidosta käsittää mm. rahaliikenteen, kaupungin rahavarojen käytöstä määräävät ne viranhaltijat ja toimihenkilöt, joille kaupunginhallitus on myöntänyt maksumääräysoikeuden eli pankkitilien käyttöoikeuden. Maksumääräysoikeuden käyttäjien on vanhastaan katsottu olevan myös tilivelvollisia niistä asioista, joita he voivat määrätä antamalla maksumääräyksiä (RÅ 1922:8). He vastaavat siitä, että rahavarojen käyttö on talousarvion ja annettujen ohjeiden mukaista.

Maksumääräysten antajista on erotettava laskujen hyväksyjät, jotka varmistavat, että lasku on asiallisesti tarkastettu sen viranomaisen puolesta, jonka alaan lasku kuuluu, ja hyväksyvät sen. Kun tällainen hyväksyminen ei vielä oikeuta ilman maksumääräystä nostamaan rahaa kassasta tai käyttämään tiliä laskun maksamiseksi, siitä ei vanhastaan ole voitu katsoa seuraavan erityistä tilivelvollisuutta (KHO 1948 I 30).

Sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan kukin toimielin määrää toimialakohtaiset laskujensa hyväksyjän ja tälle varahenkilön. Kaupunginhallituksen alle kuuluvat yleishallinnon, rahoituksen ja elinkeinotoimen sekä Selännepalvelujen laskut. Yleishallinnon alla käsitellään myös palkanmaksun perusteena olevia tietoja sekä kaupunginhallituksen omia laskuja.

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen laskujen hyväksyjäksi on käytännöllisintä määrätä kaupunginjohtaja, jota sijaistaessaan laskujen hyväksyjänä on hallintojohtaja ja varalla kaupunginkamreeri. Kaupunginhallituksen laskujen hyväksyjänä on käytännöllisintä olla puheenjohtajan, varalla varapuheenjohtajan.

Ostolaskujen käsittelystä on perustamissuunnitelmassa sovittu, että laskun vastaanottaminen ja laillisuuden tarkastus (esim. ennakkoperintärekisteri, alv), laskun reitittäminen, kierron valvonta ja laskun maksu kuuluu kuntayhtymän tukipalveluyksikölle. Kunnat / Selänne vastaavat laskujen asiatarastuksesta, tiliöinnistä ja hyväksymisestä.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymä Selänne sisältää tukipalveluyksikön, Taloushallinto Selman, joka hoitaa jäsenkuntien talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä mm. palkanlaskennan, kirjanpidon, maksuliikenteen, os- to- ja myyntireskontran sekä laskutuksen. Maksuliikenteen hoita- miseen kuuluu seuraavia työtehtäviä: palkka-aineiston ja makset- tavien (hyväksytyjen) laskujen lähettäminen, vastaanottajailmoi- tusten, sähköisten laskujen, tiliotteiden ja viitesirtoaineiston ha- keminen sekä kaupungin pankkitilien väliset siirrot maksuliiken- teen hoitamiseksi.

Kaupunginhallitus on päättänyt 14.12.2009 § 356 myöntää tilin- käyttöoikeudet Pyhäjärven kaupungin pankkitileihin Peruspalvelu- kuntayhtymä Selänteen tukipalveluyksikölle 1.1.2010 alkaen Py- häjärven kaupungin palveluksessa olevien viranhaltijoiden hyväk- symien laskujen ja palkkojen maksuliikenteen hoitamista varten ja hyväksyy, että viitesirrot haetaan päivittäin. Tämän päätöksen perusteella Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen Taloushallinto Selma on toiminut Pyhäjärven kaupungin maksuliikenteen hoita- jana.

Pyhäjärven kaupungin maksuliikenteen hoitajana Taloushallinto Selmassa toimii tällä hetkellä pääsääntöisesti laskentasihteeri Sisko Taanila ja hänen sijaisenaan laskentasihteerit Kati Turu- nen, Sonja Rautio ja Maritta Haikola.

1.11.2018 alkaen Pyhäjärven kaupungilla on maksuliikennetilejä seuraavissa pankeissa: Nordea Pankki Suomi Oyj, Danske Bank Oyj, Suomenselän Osuuspankki sekä Säästöpankki Optia. Yksi- löidyt pankkitilit ovat kaupunginhallituksen käsittelyn yhteydessä esillä kokouksessa erillisellä liitteellä, joka sisältää tietoja, jotka ovat julkisuuslain (621/1999) § 24:20 perusteella salassa pidettä- viä.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. määrätä kaupunginhallituksen alaisten toimintojen laskujen hy- väksyjäksi 1.11.2018 - 31.12.2019 kaupunginjohtajan, jota tarvit- taessa sijaistaa hyväksyjänä talous- ja hallintojohtaja ja varalla henkilöstö- ja taloussihteeri;

2. myöntää Pyhäjärven kaupungin pankkitilien käyttöoikeuden 1.11.2018 - 31.12.2019 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemelle ja talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilälle; ja

3. hyväksyä kaupungin maksuliikennettä hoitaviksi henkilöiksi Pe- ruspalvelukuntayhtymä Selänteen Taloushallinto Selmasta las- kentasihteeri Sisko Taanilan, jota tarvittaessa sijaistavat maksulii- kenteen hoitajina laskentasihteerit Kati Turunen, Sonja Rautio se- kä Maritta Haikola.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 314

26.11.2018

Kokouksen päättäminen

2051/00.02.01/2018

KHALL 26.11.2018 § 314

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.20.

**OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA
VALITUSOSOITUS**

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kuntalain 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 302-312, 314
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät: 313
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Pykälät: 313 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus PL 189 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää
	Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika Hankinto-oikaisu 14 päivää Pyhäjärven PL 15 86801 Pyhäsalmi Sähköposti: Markkinaoikeus 14 päivää PL 118 00131 Helsinki Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.
Valitusasiakirja	Valitusasiakirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite. Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Valitusasiakirjaan on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §: ssä säädetään.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhä-, itsenäisyys-, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan.

